

Дніпровський державний технічний університет
Соціологічна лабораторія

ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЗДОБУВАЧАМИ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО- НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ТА ІНФОГРАФІКА

Кам'янське
2021

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм, розміщеним на офіційному web-сайті Дніпровського державного технічного університету за адресою <http://pzs.dstu.dp.ua/poll/index.html>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, що навчаються за різними освітніми програмами Дніпровського державного технічного університету.

Мета дослідження – вивчення думок і поглядів здобувачів вищої освіти щодо відповідності освітньої програми їх запитам і потребам в ДДТУ.

Задачі дослідження:

- встановити мотиви, якими керувалися здобувачі при виборі навчання в аспірантурі ДДТУ;
- оцінити зміст освітньої програми щодо його можливість надати компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності та науковим інтересам;
- визначити рівень реалізації освітньої траєкторії здобувачами при опануванні освітньої програми;
- з'ясувати стан поінформованості здобувачів про оцінювання їх навчальних досягнень та його об'єктивності;
- виокремити чи задоволені здобувачі доступом до ресурсів, який надає університет;
- встановити думки здобувачів про дотримання академічної доброчесності;
- визначити які форми апробації наукових досліджень використовують здобувачі.

Основні етапи дослідження включали:

- розробку анкети та супровідного інструментарію,
- розробку вибірки;
- проведення опитування здобувачів вищої освіти;
- контроль якості виконаної роботи, введення та перевірку даних на логічні помилки,
- підготовку остаточного масиву даних, таблиць розподілів та аналітичного звіту.

Вибіркова сукупність становить 44 особи, що з 95% ймовірністю забезпечує помилку репрезентації у 5%. Використана випадкова вибірка за методом простого ймовірного відбору.

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕСПОНДЕНТІВ

У дослідженні взяли участь 10 здобувачів третього(освітньо-наукового) рівня за освітньо-науковою програмою «Матеріалознавство», 6 здобувачів – за освітньо-науковою програмою «Менеджмент», по 4 здобувача за освітньо-науковими програмами «Прикладна математика», «Екологія», «Хімічні технології та інженерія», «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», по 3 здобувача за освітньо-науковими програмами «Металургія», «Галузеве машинобудування», а також по 2 здобувача за освітньо-науковими програмами «Автомобільний транспорт», «Прикладна механіка».

Освітньо-наукова програма, за якою Ви навчаєтесь

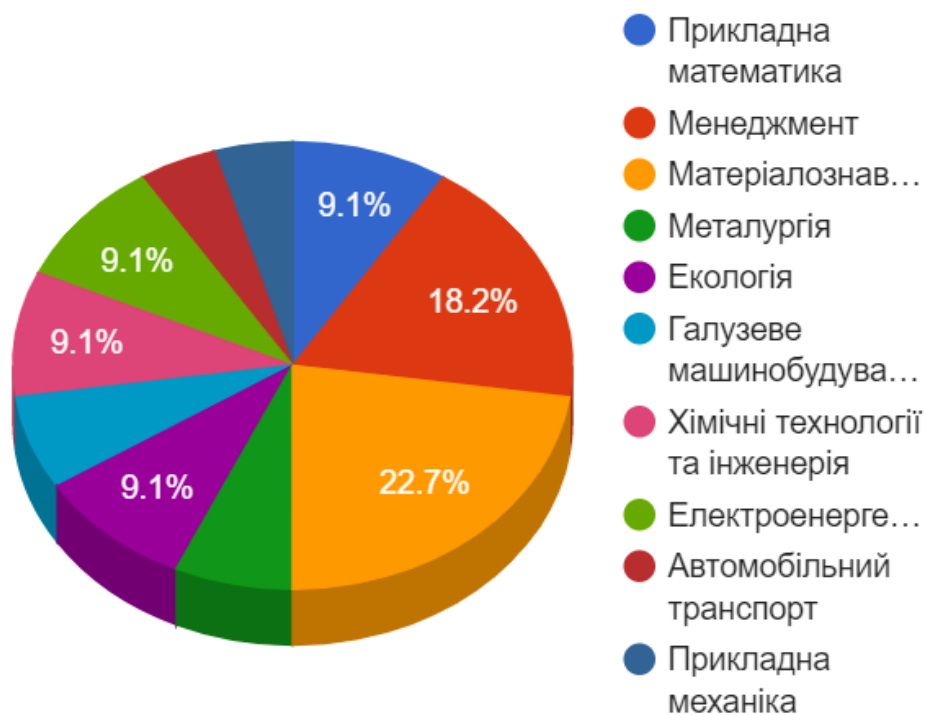

Рис. 1.1 – Розподіл респондентів за освітньо-науковими програмами

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ.

2.1 Якими мотивами Ви керувалися при виборі навчання в аспірантурі ДДТУ?

За результатами опитування встановлено, що переважна більшість опитаних здобувачів – 51,2% - відзначили, що хочуть отримати більш високий рівень кваліфікації. Поряд із цим, для 18,6% респондентів відзначили, що навчання відповідає їх очікуванням, для 16,3% важливим є те, що випускники ДДТУ мають привабливу перспективу. Майже кожен десятий опитаний сказав, що вже навчався в цьому університеті і тому обрав його для подальшого навчання.

Рис. 2.1 – Мотиви навчання в аспірантурі ДДТУ

2.2 Чи знаєте Ви, що Ваше навчання відбувається у відповідності до затвердженої освітньо-наукової програми і яка її ціль?

Дослідження виявило, що всі здобувачі обізнані щодо того, що їхнє навчання відбувається у відповідності до затвердженої освітньо-наукової програми і знають її мету.

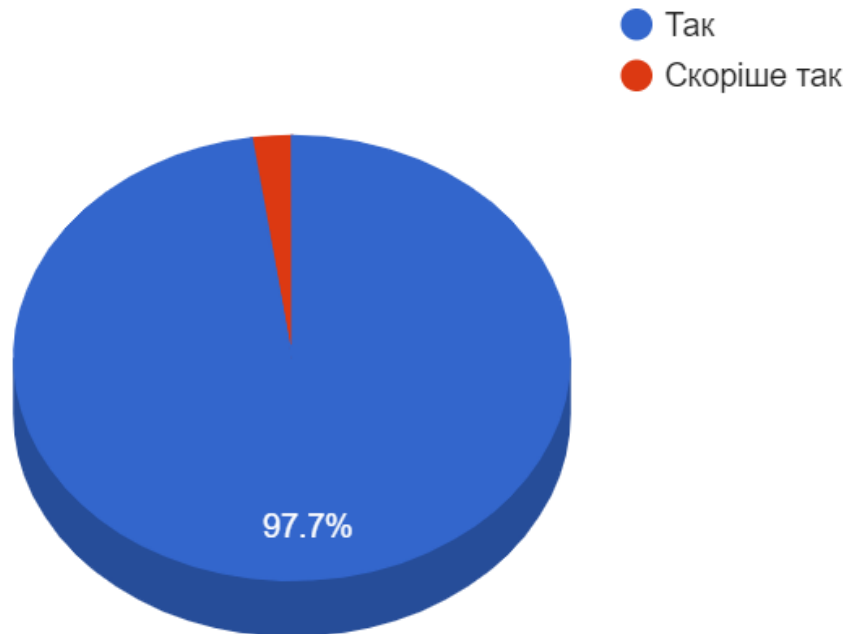

Рис. 2.2 – Обізнаність щодо освітньої програми та її мети

2.3. Чи вірно, що зміст освітньо-наукової програми дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності?

Встановлено, що всі опитані здобувачі вважають, що зміст освітньо-наукової програми дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

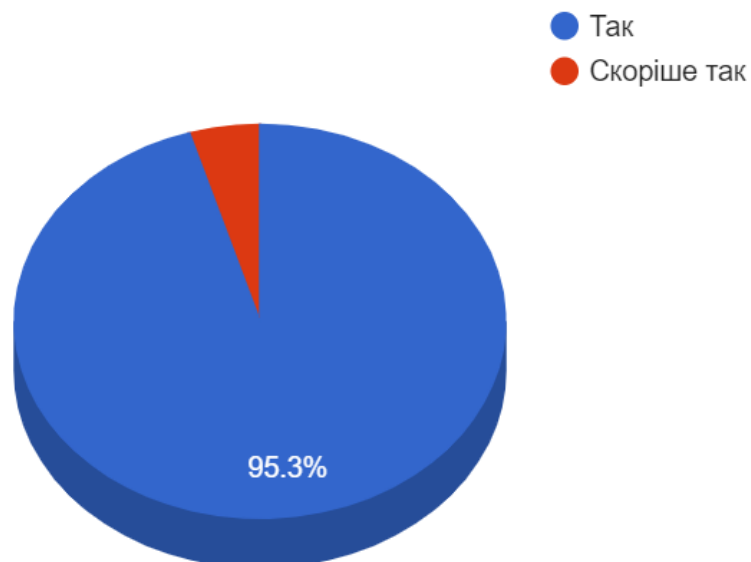

Рис. 2.3 – Розподіл думок респондентів щодо то чи дає зміст освітньо-наукової програми можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

2.4 Як ви вважаєте, в якій мірі зміст освітньо-наукової програми відповідає Вашим науковим інтересам?

Встановлено, що всі опитані здобувачі вважають, що зміст освітньо-наукової програми відповідає їхнім науковим інтересам.

Рис. 2.4 – Розподіл думок респондентів щодо то чи відповідає зміст освітньо-наукової програми науковим інтересам?

2.5 Як Ви вважаєте, зміст освітньо-наукової програми надає можливості здійснювати Ваші наукові дослідження?

Встановлено, що всі опитані здобувачі вважають, що зміст освітньо-наукової програми надає їм можливість здійснювати наукові дослідження.

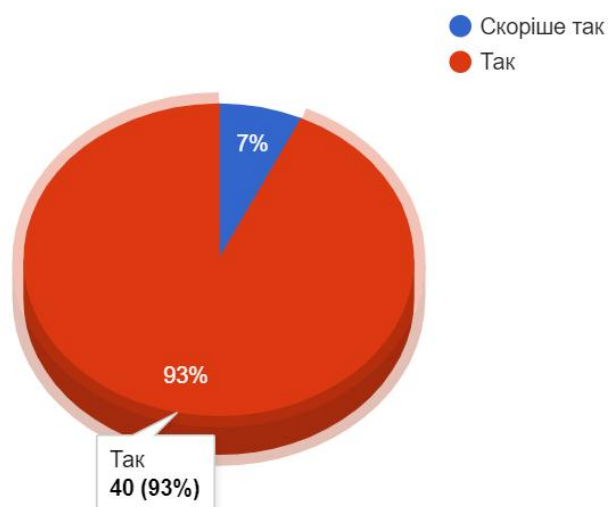

Рис. 2.5 – Розподіл думок респондентів щодо то чи надає зміст освітньо-наукової програми здійснювати наукові дослідження?

2.6. Як Ви вважаєте, зміст освітньо-наукової програми надає Вам можливості реалізовувати нові методи, технології?

Встановлено, що всі опитані здобувачі вважають, що зміст освітньо-наукової програми надає Вам можливості реалізовувати нові методи, технології.

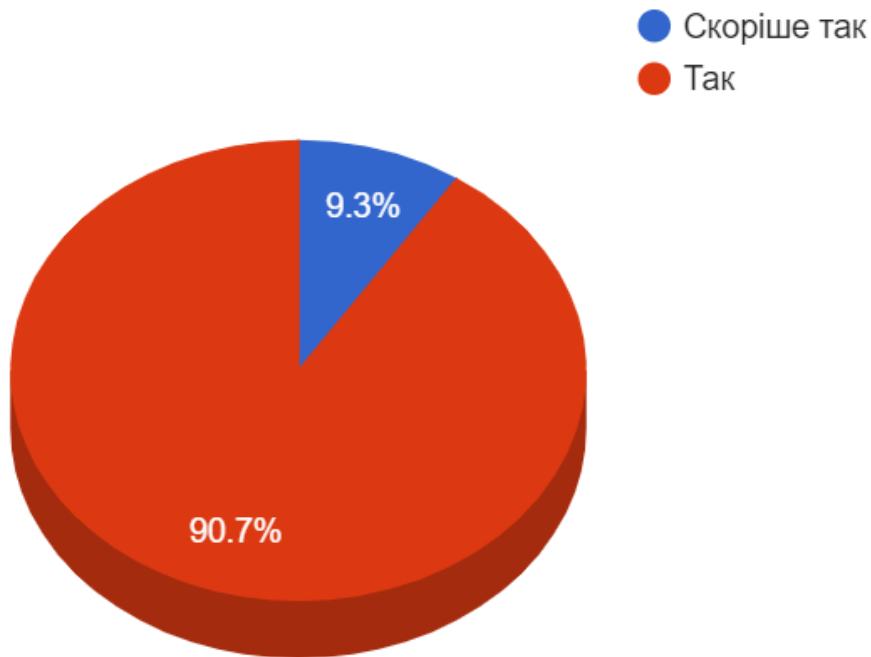

Рис. 2.6 – Розподіл думок респондентів щодо то чи надає зміст освітньо-наукової програми можливості реалізовувати нові методи, технології?

3. ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ

Оцініть, в якій мірі Ви можете реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ за окремими характеристиками?

3.1 Вільно обирати тему дисертаційного дослідження

За результатами опитування встановлено, що всі опитані здобувачі відзначили, що вони могли вільно обирати теми дисертаційного дослідження.

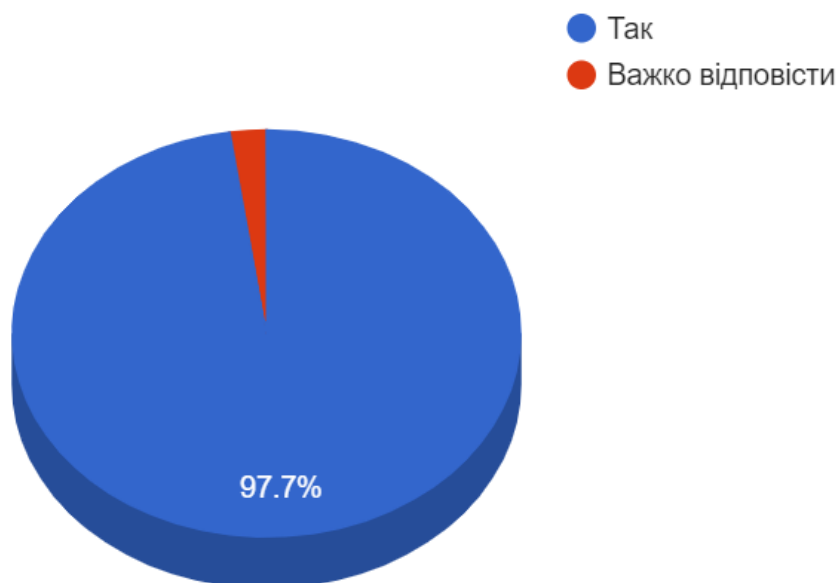

Рис. 3.1 – Оцінка здобувачами можливості реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ в аспекті вільного вибору теми дисертаційного дослідження

3.2. Вільно вибирати навчальні дисципліни вільного вибору за власним інтересом (у межах, передбачених освітньою програмою)

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі можуть вільно вибирати навчальні дисципліни вільного вибору за власним інтересом (у межах, передбачених освітньою програмою).

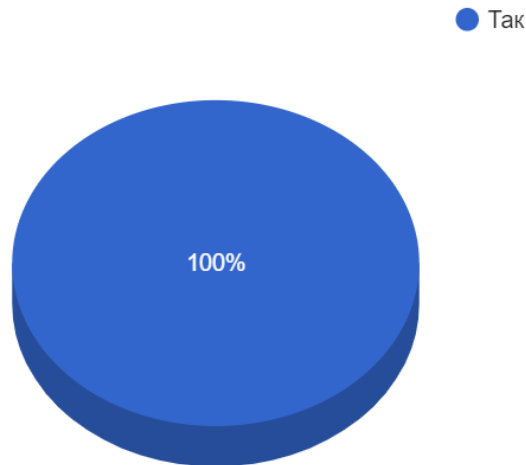

Рис. 3.2 – Оцінка здобувачами можливості реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ в аспекті вільного вибору навчальних дисциплін вільного вибору за власним інтересом (у межах, передбачених освітньою програмою)

3.3. Брати участь у наукових конференціях, конкурсах, публікуватися

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі відзначили, що беруть участь у наукових конференціях, конкурсах, публікуються.

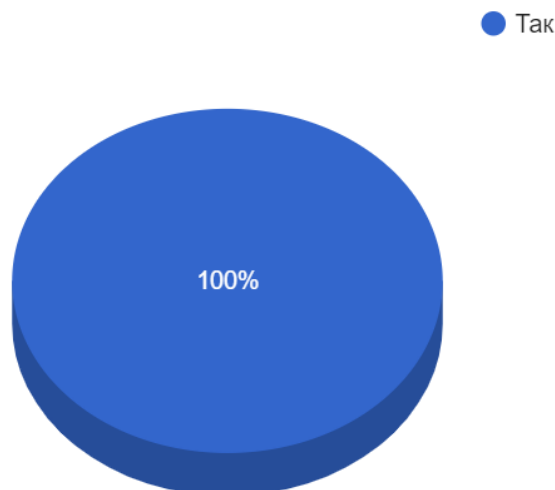

Рис. 3.3 – Оцінка здобувачами можливості реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ в аспекті участі у наукових конференціях, конкурсах, публікуватися

3.4. Брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі відзначили, що беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми.

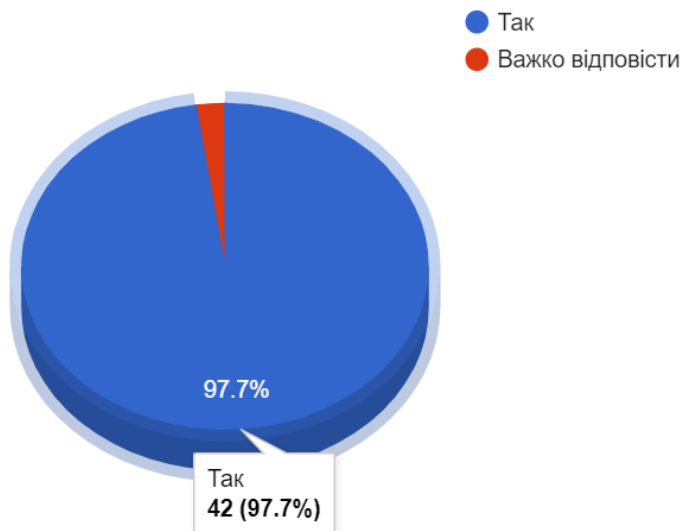

Рис. 3.4 – Оцінка здобувачами можливості реалізовувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ в аспекті участі в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми

3.5. Брати участь у діяльності Ради молодих учених

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі відзначили, що можуть брати участь у діяльності Ради молодих учених

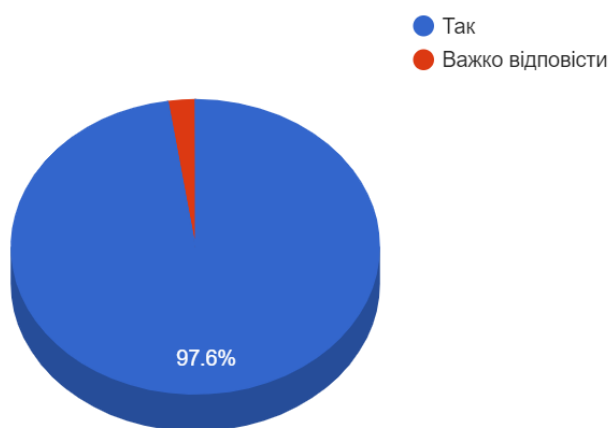

Рис. 3.5 – Оцінка здобувачами можливості реалізовувати свою індивідуальну освітню траєкторію в ДДТУ в аспекті участі в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми

4. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

4.1. Чи завжди Ви завчасно отримували інформацію про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного контролю знань?

За результатами опитування встановлено, що всі вони завчасно отримували інформацію про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного контролю знань.

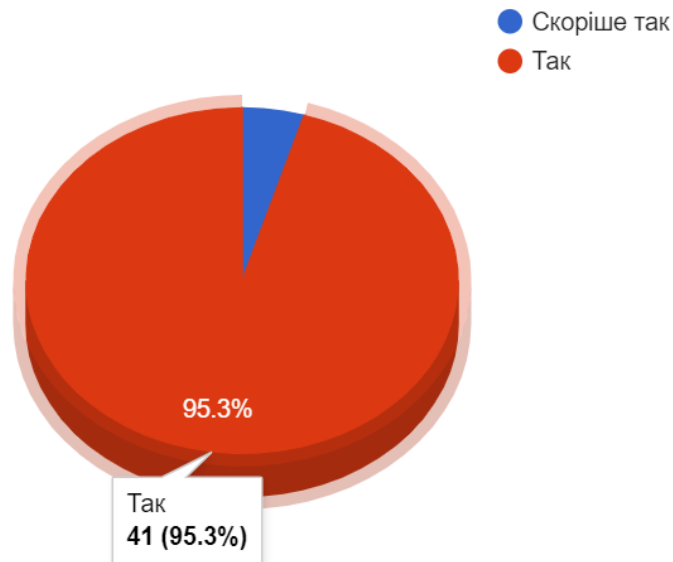

Рис. 4.1 – Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи завжди Ви завчасно отримували інформацію про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного контролю знань?»

4.2 Чи було оцінювання рівня набутих знань об'єктивним і прозорим?

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі відзначили, що оцінювання рівня набутих ними знань було об'єктивним і прозорим.

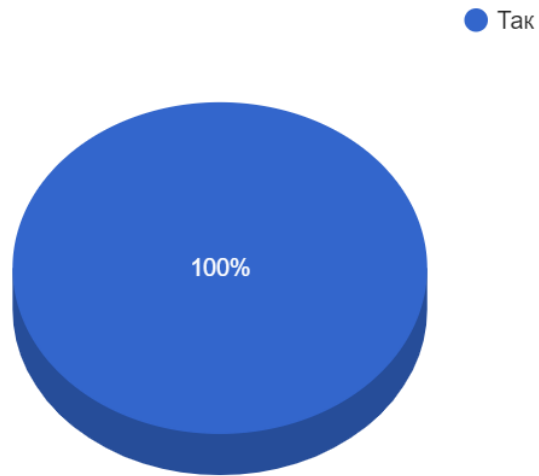

Рис. 4.2 – Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи було оцінювання рівня набутих знань об’єктивним і прозорим?»

5. ДОСТУП ДО РЕСУРСІВ

5.1 Чи можете Ви сказати, що Ваша освітньо-наукова програма повністю забезпечена необхідними для вивчення навчального матеріалу інформаційними ресурсами?

За результатами опитування встановлено, що всі здобувачі відзначили, що їхня освітньо-наукова програма повністю забезпечена необхідними для вивчення навчального матеріалу інформаційними ресурсами.

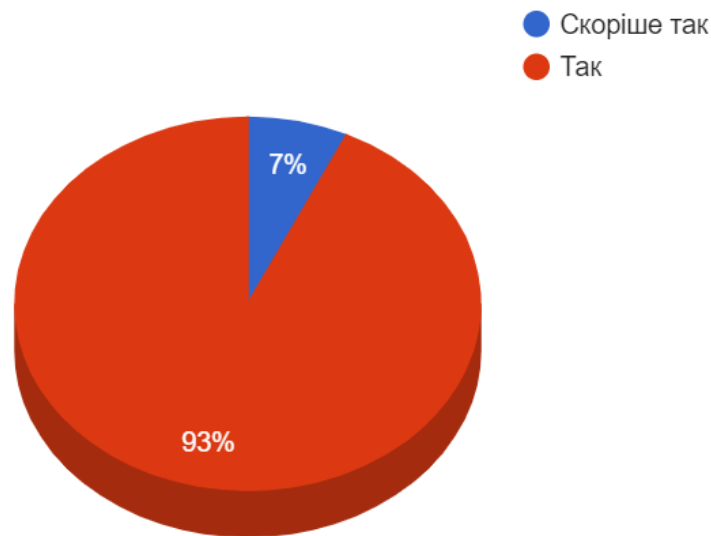

Рис. 5.1 – Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи можете Ви сказати, що Ваша освітньо-наукова програма повністю забезпечена необхідними для вивчення навчального матеріалу інформаційними ресурсами?»

5.2 Наскільки Вам забезпечено безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для Вашої навчальної та наукової діяльності у ЗВО?

5.2.1 Мережа Інтернет, Wi-Fi

За результатами опитування встановлено, що 98% здобувачі відзначили, що ним повністю забезпечено безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для Вашої навчальної та наукової діяльності у ЗВО. Лише одна особа відзначила наявність часткового доступу.

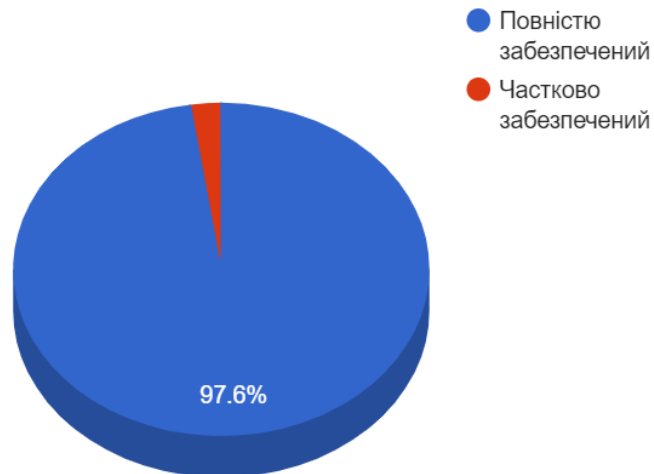

Рис. 5.2.1 – Думки респондентів про забезпечення доступу до мережі інтернет

5.2.2 Профільна література у відділі абонементу та читальний зал

За результатами опитування встановлено, що 97,7% здобувачі відзначили, що ним повністю забезпечено доступ до профільної літератури у відділі абонементу та у читальному залі університету. Лише одна особа відзначила наявність часткового доступу.

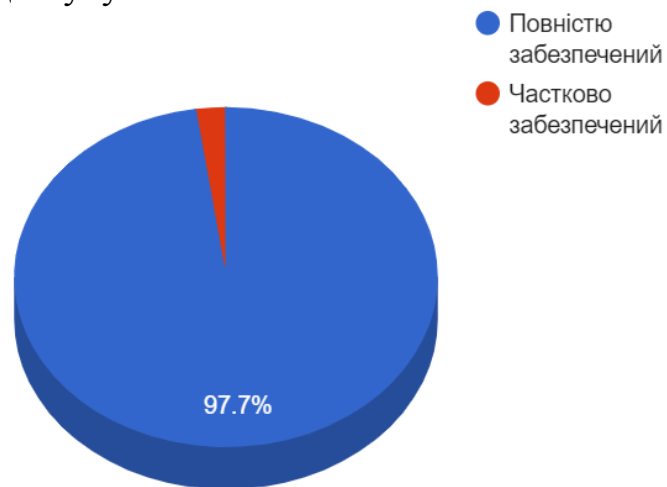

Рис. 5.2.2 – Думки респондентів про забезпечення доступу до профільної літератури в бібліотеці університету

5.2.3 Електронні ресурси (репозитарій)

За результатами опитування встановлено, що 97,7% здобувачів відзначили, що ним повністю забезпечено доступ до електронних ресурсів (репозитацію) університету. Лише одна особа відзначила наявність часткового доступу.

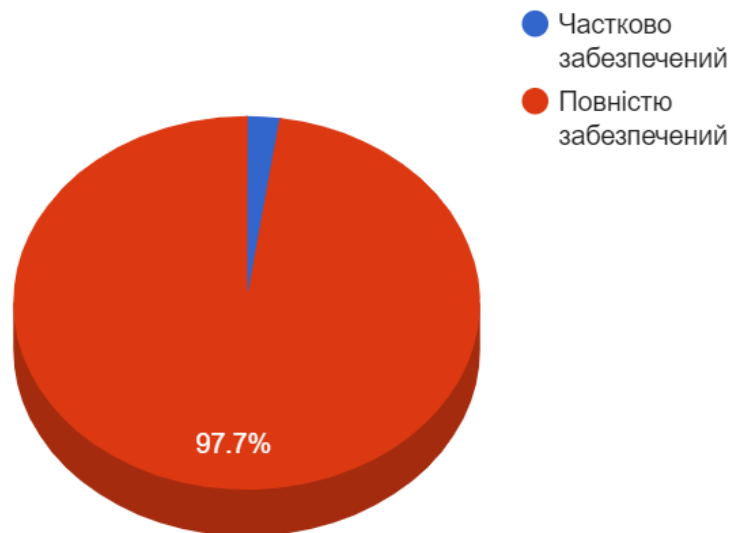

Рис. 5.2.3 – Думки респондентів про забезпечення доступу до електронних ресурсів (репозитацію) університету

5.2.4 Навчально-методичні матеріали на інформаційному порталі

За результатами опитування встановлено, що 97,7% здобувачів відзначили, що ним повністю забезпечено доступ до навчально-методичних матеріалів на інформаційному порталі університету. Лише одна особа відзначила наявність часткового доступу.

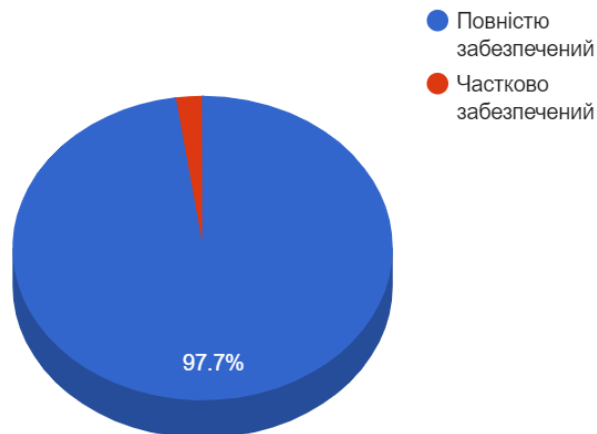

Рис. 5.2.4 – Думки респондентів про забезпечення доступу до навчально-методичних матеріалів на інформаційному порталі університету

5.3 Чи доступні Вам підручники, монографії та інші методичні матеріали в електронній та друкованій формі?

За результатами опитування встановлено, що 100 % здобувачів відзначили, що ним повністю забезпечено доступ до підручників, монографій та інших методичних матеріалів в електронній та друкованій формі.

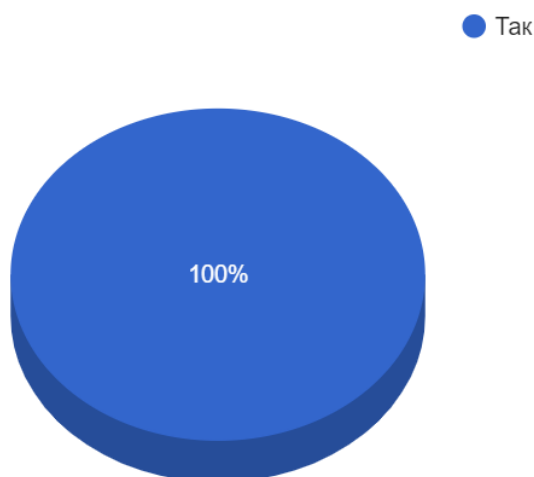

Рис. 5.3. – Думки респондентів про забезпечення доступу до підручників, монографій та інших методичних матеріалів в електронній та друкованій формі

5.4 Чи задоволені Ви своїм робочим місцем?

За результатами опитування встановлено, що 90,5% здобувачів відзначили, що вони повністю задоволені своїм робочим місцем. Інші – 9,5% - зазначили, що скоріше задоволені своїм робочим місцем.

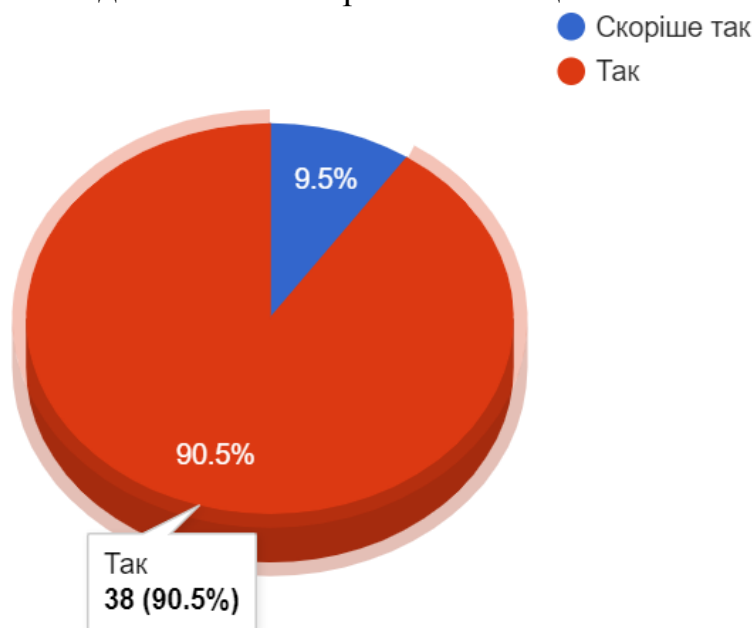

Рис. 5.4. – Задоволеність здобувачів своїм робочим місцем

6. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

6.1 Чи дотримуетесь Ви принципів академічної доброчесності?

За результатами опитування встановлено, що 100 % здобувачів відзначили, що повністю дотримуються принципів академічної доброчесності.

● Так

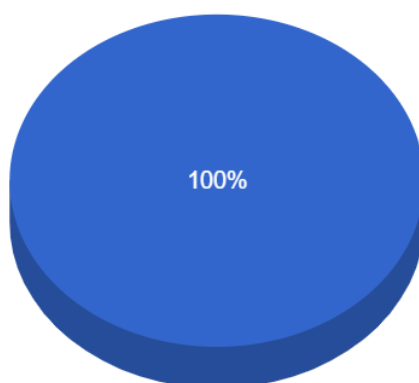

Рис. 6.1. – Дотримання здобувачами принципів академічної доброчесності

6.2 Чи здійснюються в ДДТУ заходи з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти?

За результатами опитування встановлено, що 100 % здобувачів відзначили, що в ДДТУ здійснюються заходи з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти?

● Так

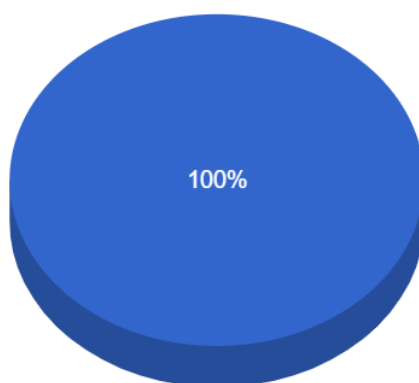

Рис. 6.2 – Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи здійснюються в ДДТУ заходи з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти?»

7. АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ І СТАЖУВАННЯ

7.1 Чи обізнані Ви щодо можливостей для стажування за кордоном впродовж навчання в аспірантурі?

Встановлено, що 95,2% здобувачів обізнані щодо можливостей для стажування за кордоном впродовж навчання в аспірантурі. Інші – 4,8% - не змогли визначитися з відповіддю на питання.

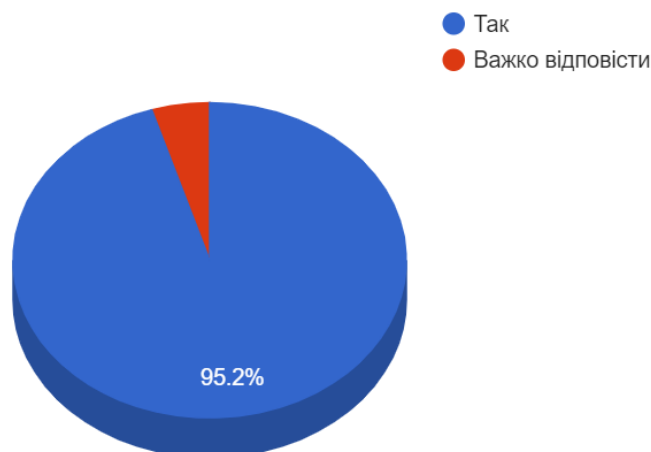

Рис. 7.1 – Обізнаність здобувачів щодо можливостей для стажування за кордоном впродовж навчання в аспірантурі

7.2 Як Ви вважаєте, зміст освітньо-наукової програми надає Вам можливість представлення своїх наукових результатів в Україні і за кордоном?

Встановлено, що 97,7% здобувачів вважають, що зміст освітньо-наукової програми надає Вам можливість представлення своїх наукових результатів в Україні і за кордоном. Інші – 2,3% - відповіли, що зміст освітньо-наукової програми скоріше надає можливість представлення своїх наукових результатів в Україні і за кордоном.

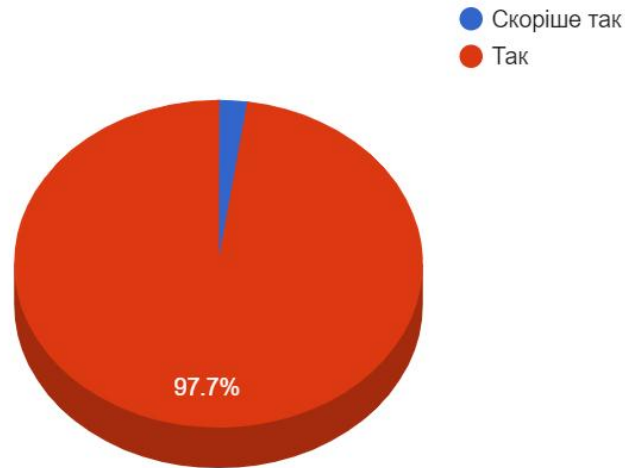

Рис. 7.2 – Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте, зміст освітньо-наукової програми надає Вам можливість представлення своїх наукових результатів в Україні і за кордоном?»

7.3 Які форми апробації результатів Ваших наукових досліджень Ви найчастіше використовуєте?

Встановлено, що більшість здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня апробують результати дисертаційної роботи на Всеукраїнських і міжнародних конференціях (40 осіб), публікують у міжнародних фахових журналах (38 осіб). Поряд із цим 33 здобувача подають у відділ аспірантури інформаційні звіти, 22 здобувача – беруть участь у спільних дослідницьких проектах, 21 здобувач – звітує на кафедрі про перебіг навчальної та дослідницької діяльності. Ще 19 респондентів беруть участь у регулярних обговореннях, методологічних семінарах, а 15 – звітують щодо кількості наукових публікацій.

Рис. 7.3 – Форми апробації результатів Ваших наукових досліджень

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Результатом навчання за ОНП є фахівець, здатний розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі професійної діяльності, що характеризується невизначеністю умов і вимог, та здатний виконувати професійну діяльність відповідно до потреб сьогодення. У результаті навчання за ОНП здобувач набуває глибинні знання зі спеціальності, оволодіває етикою та методологією наукового дослідження, сучасними методами наукового дослідження відповідно до напрямку наукового проекту. ОНП включає поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок; засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій, які є необхідними для виконання оригінального наукового дослідження, впровадження наукових результатів у професійну діяльність та інші сектори суспільства. Підготовка докторів філософії за ОНП є базисом для наступної професійної діяльності і є важливою для самореалізації та подальшого кар'єрного росту.

Реалізація освітньо-наукової програми здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня відбувається з урахуванням принципів людиноцентрованого підходу. Здобувачі мають можливості для формування та здійснення індивідуальної освітньої траєкторії та високо оцінюють рівень методичної та змістовної підтримки у підготовці дисертаційного дослідження. В цілому перелік дисциплін обов'язкових та вільного вибору відповідає науковим інтересам аспірантів, та, на їхню думку, забезпечує підготовку до викладацької та дослідницької діяльності. Здобувачі задоволені організацією освітнього процесу (формами, методами навчання і контролю знань, обсягом часу, структуруванням навчального матеріалу дисциплін, об'єктивністю оцінювання, забезпеченням навчально-методичними матеріалами та технічним обладнанням) та високо оцінюють професійну майстерність науково-педагогічних працівників.

Здобувачі задоволені умовами освітнього середовища ДДТУ, режимом та умовами роботи наукової бібліотеки, можливостями долучення до міжнародної академічної спільноти, проведення і апробації наукових досліджень, інформацією, представленою на офіційних онлайн ресурсах університету, механізмами підтримки під час навчання в аспірантурі.

Більшість здобувачів зацікавлені в участі у програмах міжнародної академічної мобільності.

Здобувачі вищої освіти негативно ставляться до порушень академічної доброчесності.